

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 352

гр. Стара Загора, 09.03.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на шести март през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

като разгледа докладваното от Николай Ил. Уруков Въззивно частно гражданско дело № 20265500500127 по описа за 2026 година

Производството е по реда на чл.419, ал.1 и ал.2 от ГПК.

Образувано е по частна жалба на „Ю.Б.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., ***, представлявано от законните си представители Д.Б.Ш. и П.Н.Д., чрез адв.П.К., против разпореждане с № 5722/15.08.2025 г., постановено по ч.гр.д. № 2238/2025 г. по описа на Старозагорски районен съд, с което е отхвърлено заявлението на частния жалбоподател за издаване на заповед за незабавно изпълнение на парично задължение по реда чл. 417, ал.1, т.2 от ГПК срещу кредитополучателя „А.Г.“ ООД и двамата солидарни длъжници А.Б.Х. от гр.С.З. и Г.И.Х. от гр.Б. за сумата от 249,38 лв. – такси по договора за периода от 30.11.2024 г. до 13.05.2025 г.

Частният жалбоподател излага доводи за неправилност на обжалваното разпореждане, поради постановяването му при съществено процесуално нарушение, неправилно приложение на закона и необоснованост.

Претендира се отмяната му и постановяване издаването на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК и присъждането на разноски за държавна такса.

Въззивният съд, след като обсъди оплакванията в частната жалба и материалите от първоинстанционното дело, намери за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционното производство е образувано по заявление на „Ю.Б.“ АД – гр.С. за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документа по чл.417 от ГПК – извелечението от счетоводните книги на „Ю.Б.“ АД, ЕИК № ***, срещу кредитополучателя „А.Г.“ ООД и двамата солидарни длъжници А.Б.Х. от гр.С.З. и Г.И.Х. от гр.Б. за сумата от 199 500,00 лв. - главница за периода от 20.03.2019 г. до 14.09.2020 г.; 2672,37 лв. – договорна лихва за периода от 21.11.2024 г. до 14.04.2025 г.,

4100,09 лв. – заплатената ДТ, 10500,11 лв. – заплатеното адв. възнаграждение за представителството в заповедното производство, ведно със законната лихва за забава върху главницата, считано от подаване на заявлението в съда до изплащане на вземането, както и 249,38 лв. – такси за периода от 30.11.2024 г. до 13.05.2025 г.

В заявлението е посочено, че вземането произтича от договор за потребителски кредит – за предоставянето на кредитна линия № FL 1003906/31.08.2021 г., и ДОПЪЛНИТЕЛНО СПОРАЗУМЕНИЕ под № 1/15.07.2022 год. и под № 2/13.07.2023 год., сключени между банката и тримата длъжника, по силата на които банката е предоставила на същите длъжници кредит в размер на 199 500,00 лв., а последните три лица са се задължил да върнат заетата им сума, ведно с договорна лихва, съгласно погасителния план към договора за кредит, в срок до 31.08.2022 г.

Кредитополучателите не са изпълнили точно задължението си по договора за кредит, а на 01.09.2022 г. задължението им е станало изискуемо в пълен размер поради обявяване на предсрочна изискуемост на кредита.

С обжалваното разпореждане съдът е отхвърлил заявлението досежно претендираната сума от 249,38 лв. – такси за периода от 30.11.2024 г. до 13.05.2025 г., като е приел, че уговорката за такси се превръща в необоснована санкция за длъжника, и средството за неоснователно обогатяване на кредитора.

При така установените обстоятелства съдът направи следните правни изводи:

Частната жалба е допустима, тъй като е подадена от процесуално-легитимирано лице, в предвидения срок за обжалване, срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт.

Разгледана по същество жалбата е основателна, поради следните съображения:

В производството по обжалване с частна жалба въззивният съд извършва пълна проверка за правилността на обжалвания първоинстанционен съдебен акт.

Съгласно разпоредбата на чл. 418. (1) (Доп. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.07.2025 г. - изм., относно влизането в сила, бр. 67 от 2024 г., в сила от 1.07.2024 г.) Когато със заявлението е представен документ по чл. 417, ал.1, на който се основава вземането, кредиторът може да поиска от съда да постанови незабавно изпълнение и да издаде изпълнителен лист. Според ал.(2) (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.07.2025 г. - изм., относно влизането в сила, бр. 67 от 2024 г., в сила от 1.07.2024 г.). Изпълнителният лист се издава, след като съдът провери дали документът е редовен от външна страна и удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника. За издаването на изпълнителния лист съдът прави надлежна бележка върху представения в оригинал документ, която се отбелязва по електронната партида чрез Единния портал за електронно правосъдие.

Съобразно чл.419, ал.(3) от ГПК Съдът отменя разпореждането, когато

не са налице предпоставките на чл. 418, ал. 2, изречение първо и ал. 3, както и когато вземането се основава на неравноплавна клауза в договор, сключен с потребител.

В случая искането си за издаване на заповед за изпълнение заявителят е основал на договор за потребителски кредит - за предоставянето на кредитна линия № 1003906/31.08.2021 г., и ДОПЪЛНИТЕЛНО СПОРАЗУМЕНИЕ под № 1/15.07.2022 год. и ДСп. под № 2/13.07.2023 год., сключени между банката и тримата длъжници, по силата на които банката е предоставила на същите длъжници кредит в размер на 199 500,00 лв., а последните три лица са се задължил да върнат заетата им сума, ведно с договорна лихва, съгласно погасителния план към договора за кредит, в срок до 31.08.2022 г., поради което за него би следвало да се прилагат правилата на Закона за потребителския кредит /ЗПК/. Но в конкретния случай съгласно от ЗПК длъжниците нямат качеството на потребители и не се ползват със защитата по този закон.

При изпълнение на правомощията си настоящият въззивен състав намира, че обжалваното разпореждане е неправилно, т.к. не съответства на материалния закон.

Клаузата в договора за потребителски кредит, съгласно която кредитополучателят дължи месечна такса за обслужване на разплащателна сметка, разкрита по потребителски кредит /сметката по чл.2, ал.1 от настоящия договор/ в размера на 249,38 лв. – такси за периода от 30.11.2024 г. до 13.05.2025 г., действително нарушава забраната по [чл. 10а, ал. 2 от ЗПК](#), съгласно която кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита.

Именно такива действия представляват разкриването и обслужването на предвидената в чл.9, ал.1, б.“б“ от договора за потребителски кредит разплащателна сметка, по която да бъде усвоен и погасяван отпуснатия на тримата кредитополучатели кредит.

Но тримата длъжници по кредита нямат качеството на потребители физически лица по смисъла на Закона за потребителския кредит и Закона за защита на потребителите, поради следните съображения:

Съгласно Чл. 2. от ЗПК Целта на закона е да осигури защита на потребителите чрез създаване на равноплавни условия за получаване на потребителски кредит, както и чрез насърчаване на отговорно поведение от страна на кредиторите при предоставяне на потребителски кредит. В този смисъл според § 13. Ал.(1) (Предишен текст на § 13 – ДВ, бр. 13 от 2026 г., в сила от 3.02.2026 г.) от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/ по смисъла на този закон:

1. "Потребител" е всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, и всяко физическо лице, което като страна по договор по този закон действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност.

2. (Доп. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) "Търговец" е всяко физическо или юридическо лице, което продава или предлага за продажба стоки, предоставя услуги или сключва договор с потребител като част от своята търговска или професионална дейност в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка.

В тази връзка и тримата длъжници нямат качеството на потребители по смисъла на ЗПК и ЗЗП. Въззивният съд намира, че кредитополучателя „А.Г.“ ООД се явява **ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ** – търговско дружество по смисъла на ТЗ и двамата солидарни длъжници А.Б.Х. от гр.С.З. и Г.И.Х. от гр.Б., като първият от тях се явява съдружник в същото дружество основен длъжник, а вторият от тях не само е съдружник в същото, но се явява и управителят на същото търговско дружество, което се установява от приложената справка – извлечение от Търговския регистър /на лист 111 от първоист. гр. дело под № 2238/2025 год./.

Действително в тази насока действията, свързани с управлението на кредита представляват и действията по ограничаване на негативните последици при просрочие, но по отношение на тримата горепосочени длъжници не намира приложение защитата на потребителите по смисъла на ЗПК и ЗЗП, тъй като същите на практика се явяват не „потребители“, а „търговци“ по смисъла на § 13. Ал.(1), т.2 (Предишен текст на § 13 – ДВ, бр. 13 от 2026 г., в сила от 3.02.2026 г.) от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/.

Освен това и самият кредит е теглен с търговска цел за развиването на търговската дейност на същото дружество, което се установява и от представените по делото Приложение А и Б към договора, от които е видно, че става въпрос именно за такава дейност.

По всички изложени съображения въззивният съд намира, че оплакванията в частната жалба са основателни, а обжалваното с нея разпореждане като краен резултат е неправилно и незаконосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено.

Водим от горните мотиви и на основание чл.278, ал. 4 от ГПК и чл.271, ал.1 пр.1-во във вр. с чл.417, чл.418 и чл.419 от ГПК Старозагорски окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ разпореждане с № 5722/15.08.2025 г., постановено по ч.гр.д. № 2238/2025 г. по описа на Старозагорски районен съд, с което е отхвърлено заявлението на частния жалбоподател „Ю.Б.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., ***, представлявано от законните си представители Д.Б.Ш. и П.Н.Д., чрез адв.П.К., за издаване на заповед за незабавно изпълнение на парично задължение по реда чл. 417, ал.1, т.2 от ГПК срещу тримата длъжници: кредитополучателя „А.Г.“ ООД със седалище и

адрес на управление гр.Б., ***, представлявано от управителя Г.И.Х. и двамата солидарни длъжници А.Б.Х. с ЕГН ***** от гр.С.З., *** и Г.И.Х. с ЕГН ***** от гр.Б., *** за сумата от 249,38 лв. – такси по договора за предоставянето на кредитна линия № 1003906/31.08.2021 г. за периода от 30.11.2024 г. до 13.05.2025 г., като НЕПРАВИЛНО и НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНО и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ДА СЕ ИЗДАДЕ в полза на частния жалбоподател и заявител „Ю.Б.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., ***, представлявано от законните си представители Д.Б.Ш. и П.Н.Д., чрез адв.П.К., заповед за незабавно изпълнение на парично задължение по реда чл. 417, ал.1, т.2 от ГПК срещу тримата длъжници: кредитополучателя „А.Г.“ ООД и двамата солидарни длъжници А.Б.Х. от гр.С.З. и Г.И.Х. от гр.С.З. за сумата от 249,38 лв. – такси по договора за предоставянето на кредитна линия № 1003906/31.08.2021 г. за периода от 30.11.2024 г. до 13.05.2025 г., както и въз основа на нея искания изпълнителен лист.

ВРЪЩА делото на Старозагорски районен съд за фактическото издаване на заповедта за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____